

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Kokous 4/2025
Kokousaika ma 8.12.2025 kello 18.08 – 19.04
Kokouspaikka Hattulan seurakuntatalo

Jäsenet

Aitola Nina
Erkamo Katri
Heikkilä Joonas puheenjohtaja
Juutila Markus
Keto Anne
Lehtinen Henna
Lilja Lasse J
Lokinperä Pirkko
Luopajarvi Päivi
Mansikka Helena
Mäenpää Tuula
Nasi Silja
Niemelä Hanna-Leena varapuheenjohtaja
Nykänen Arto
Ormala Heli
Pelkonen Sari
Suomaa Jussi
Tast Anssi
Tilus Johanna
Viitala Jaakko
Virtanen Kari
Yli-Pirilä Pia
Ylitalo Leila

Varajäsenet

Mononen Petteri

Muut osallistujat

Rauhala Jyrki kirkkoherra
Hanna Koskinen pöytäkirjanpitäjä, vt. talouspäällikkö
Tia Kymäläinen asiantuntija, pykälien 30–32 käsittelyn ajan

Poissa

Erkamo Katri
Lehtinen Henna
Luopajarvi Päivi
Nasi Silja
Pelkonen Sari
Tast Anssi
Viitala Jaakko

Käsiteltävät asiat: 27 § - 34 §

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

SISÄLLYSLUETTELO

Kokousaika ma 8.12.2025 kello 18.08 – 19.04

27 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

28 § Pöytäkirjantarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta

29 § Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

30 § Lisätalousarvio vuodelle 2025

31 § Talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2028

32 § Hautatoimen hinnastot vuodelle 2026

33 § Ilmoitusasiat

34 § Kokouksen päättäminen

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

27 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu lähetetään valtuutetuille 27.11.2025 ja asetetaan nähtäväksi samana päivänä Hattulan seurakunnan verkkosivuille. Tarkastettu pöytäkirja on nähtävänä seurakunnan verkkosivuilla 9.12.2025-14.1.2026

ESITYS 1. Todetaan läsnä- ja poissaolijat.
2. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

PÄÄTÖS 1. Todettiin läsnä- ja poissaolijat, (16) varsinaista jäsentä, (1) varajäsentä.
2. Todettiin kokous lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

28 § Pöytäkirjantarkastajien ja äänenlaskijoiden valinta

Pöytäkirja tarkastetaan kokouksen jälkeen 8.12.2025.

ESITYS Kirkkovaltuusto valitsee kaksi pöytäkirjan tarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös äänenlaskijoina.

PÄÄTÖS Pöytäkirjan tarkastajiksi ja äänenlaskijoiksi valittiin Johanna Tilus ja Lasse J Lilja.

29 § Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

ESITYS Hyväksytään esityslista työjärjestykseksi.

PÄÄTÖS Kirkkovaltuusto hyväksyi esityslistan työjärjestykseksi.

30 § Lisätalousarvio vuodelle 2025

PÄÄTÖSEHDOTUS

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vuoden 2025 talousarvioon ja poistosuunnitelmaan (liitteet 1–4) esitetyt muutokset sekä esittää niiden hyväksymistä.

PÄÄTÖS Kirkkovaltuusto päätti esityksen mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (KL 12:3).

SELOSTUS

Hattulan seurakunnan taloussäännön mukaan kirkkovaltuuston päättämän sitovuustason ylittävistä määrärahojen ja tuloarvioiden muutoksista sekä muutoksista talousarviossa päättää kirkkovaltuusto. Muista kuin sitovuustason ylittävistä määrärahamuutoksista päättää kirkkoneuvosto.

Määrärahan ja tuloarvion muutosesityksissä selvitetään muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita koskevassa muutosesityksessä selvitetään muutoksen vaikutus määrärahoihin ja tuloarvioihin. Muutettaessa talousarviota hyväksytään kaikki ne talousarvion osat, joihin muutos vaikuttaa. Talousarvion muutokset on esitettävä kirkkovaltuustolle tilikauden aikana.

Käyttötalouden ja tuloslaskelmaosan nettomuutos ilman kertaluonteisia eriä on -6350 € (liite 1).

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Talousarvion alkuperäinen arvioitu ylijäämä on 55 333 €. Talousarviomuutosten jälkeen vuoden 2025 ylijäämä ilman kertaluonteisia eriä on 48 983 € (liite 2). Suurin yksittäinen talousarvion tulokseen vaikuttanut tekijä on toteutumatta jäänyt Hattulan kirkon torniluukkujen ja kirkonkellojen korjaus.

Poistosuunnitelman muutos (liite 3) vähentää vuoden 2025 poistoja 2 950 €. Vähennys johtuu Hattulan kirkon toteutumatta jäävästä lämmittimien uusinnasta.

Vuoden 2025 talousarviossa investoinneille oli varattu määrärahaa 610 t€, investointien toteutus kuitenkin siirtyi tuleville vuosille. (liite 4)

31 § Talousarvio ja toimintasuunnitelma vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2028

PÄÄTÖSEHDOTUS

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle vuoden 2026 talousarvion ja toimintasuunnitelman (sitova) sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2027–2028 (ohjeelliset) hyväksymistä.

PÄÄTÖS

Kirkkovaltuusto päätti esityksen mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (KL 12:3).

SELOSTUS

Seurakunnan, seurakuntayhtymän, hiippakunnan ja kirkon keskushallinnon toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota ja hyvän taloudenhoidon periaatteita. Omaisuutta on hoidettava tuottavasti ja riskit halliten. (KJ 6:1)

Jokaista kalenterivuotta varten laaditaan talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä hyväksytään toiminta- ja taloussuunnitelma kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on toiminta- ja taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarviossa ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa hyväksytään toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Talousarvio ja toiminta- ja taloussuunnitelma on laadittava siten, että edellytykset tehtävien hoitamiseen turvataan.

Tulojen ja menojen on oltava tasapainossa kolmen vuoden suunnittelukauden tai perustellusta syystä tätä pidemmän, kuitenkin enintään viiden vuoden ajanjakson aikana. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä on päätettävä toimenpiteistä, joilla taseen osoittama alijäämä katetaan ottaen huomioon myös talousarvion laatimisvuonna kertyväksi arvioitu yli- tai alijäämä.

Talousarvioon otetaan tehtävien hoitamisen ja toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviossa on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Määrärahat ja tuloarviot otetaan talousarvioon bruttomääräisinä. Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. (KJ 6:2)

Kirkkovaltuuston on hyväksyttävä seurakunnan ja yhteisen kirkkovaltuuston seurakuntayhtymän talousarvio sekä toiminta- ja taloussuunnitelma viimeistään talousarviovuotta edeltävän vuoden joulukuussa. (KJ 6:3)

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Talousarvio laadittiin kirkkoneuvoston (8/2025, 76 §) hyväksymien perusteiden ja laadintaohjeiden mukaan. Hattulan seurakunnan kirkkovaltuusto päätti 8.9.2025 (KV 3/2025, 24 §) Hattulan seurakunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2026 1,45.

Vuoden 2026 tilikauden tulos jää talousarvion mukaan n. 79 t€ ylijäämäiseksi. Suunnitelmavuosille 2027–2028 ei ole budjetoitu investointeja, investoinnit täsmentyvät vasta kiinteistöstrategian päivityksen myötä vuoden 2026 aikana. Tulevat kiinteistöjä koskevat investoinnit tulevat muuttamaan olennaisesti investointiosan kautta rahoitusosaa. Toimintasuunnitelma ja talousarvioesitys vuodelle 2026 sekä toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2026–2028 liitteenä 5.

Asialla on kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia: talousarviossa tehdyillä linjauksilla on vaikutuksia lapsiin, nuoriin sekä heidän perheisiinsä toimintamäärärahojen sekä työntekijäresurssien osalta

32 § Hautatoimen hinnastot vuodelle 2026**PÄÄTÖSEHDOTUS**

Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se hyväksyy liitteen 6 mukaisen hautatoimen hinnaston vuodelle 2026.

PÄÄTÖS

Kirkkovaltuusto päätti esityksen mukaisesti.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella valituksella Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle (KL 12:3)

SELOSTUS

Osana valtion säästötoimia eduskunta on leikannut myös kirkon lakisääteisiä tehtäviä varten saamaa rahoitusta. Lakisääteisiä kirkolle osoitettuja tehtäviä ovat hautaustoimi, väestökirjanpito sekä kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpito.

Valtion rahoitusta leikattiin vuoden 2025 alusta yhteensä 19,7 miljoonaa euroa. Hattulan seurakunnalle tämä päätös tarkoitti vuodelle 2025 8 900 euron (-4,7 %) vähennystä lakisääteisten tehtävien hoitoon.

Kaikkein vahvimmin leikkaukset vaikuttavat seurakuntien lakisääteisistä tehtävistä isoimpaan kuluerään eli hautaustoimeen. Leikkausta on perusteltu seurakuntien kirkollisverotulojen ennakoidulla kasvulla. Oikeudenmukaisuuden ja seurakunnan jäsenten uskonnonvapauden kannalta on kuitenkin ongelmallista, jos hautaustoimen kustannusten kattamiseen käytetään kirkollisverojen tuottoa. Näin arvioi myös eduskunnan hallintovaliokunta.

Hautaustoimen maksujen tulee olla sekä kirkkoon kuuluville että kuulumattomille samat. Siksi myöskään kirkollisverotuottoja ei saa käyttää hautaustoimen kuluihin, vaan ne tulee käyttää seurakuntien varsinaiseen toimintaan. Valtion tekemien leikkausten myötä seurakunnilla läpi Suomen on siis edessään hautaustoimeen liittyvien maksujen korotus.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Kirkkolain (652/2023) 3 luvun 36 §:n mukaan hautasijan luovuttamisesta ja hautaamiseen liittyvistä palveluista tulee periä maksut, joiden määrittämisessä otetaan huomioon seurakunnalle palvelun tuottamisesta aiheutuvat kustannukset. Hautaustoimessa perittäviin maksuihin sovelletaan lisäksi hautaustoimilain 6 §:ää.

Hautaustoimen maksuista päättää kirkkovaltuusto. Maksuja tarkistetaan pääsääntöisesti vuosittain kuluttajahintaindeksin muutoksen mukaisesti. Edellinen hinnaston tarkistus tehtiin vuodelle 2025.

Vuoden 2026 hinnastoon esitetään seuraavia muutoksia: uutena vainajan säilytysmaksu sekä korotukset hautapaikkoihin liittyviin maksuihin. Hinnaston muodostuksessa on otettu huomioon seurakunnalle aiheutuvat kustannukset, valtionrahoituksen leikkaukset ja Kirkkohallituksen ohjeistus hautaustoimen maksujen muutostarpeista (Yleiskirjeet 14/2024 ja 15/2024). Kirkkohallituksen ohjeistuksen tavoitteena on edistää maksujen yhdenmukaisuutta ja samankaltaista suuruusluokkaa eri seurakunnissa.

33 § Ilmoitusasiat

1. Hattulan seurakunnan piispantarkastusprosessista: tähän mennessä on toteutunut avausmessu ja aloitustyöskentely 31.8, työyhteisöpäivä 8.10 ja toimintaympäristön päivä 5.11. Piispan visitaatiiviikonloppu on 6-8.2.2026. Tuolloin viikonlopun ohjelmassa piispan vierailuja ja verkostotapaamisia, työntekijöiden ja luottamushenkilöiden yhteinen työskentelypäivä sekä juhlamessu.
2. Hallinnon kokousaikatauluja vuodelle 2026:
Kirkkovaltuusto (9.3), 25.5, 14.9, 30.11.
Kirkkoneuvosto 20.1, 17.2, 24.3, 21.4, 12.5, 9.6, 18.8, 22.9, 20.10, 17.11, 15.12.

ESITYS Ilmoitusasiat merkitään tiedoksi.

PÄÄTÖS Ilmoitusasiat merkittiin tiedoksi.

MUUTOKSENHAKU: Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 12:4).

34 § Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen ja päätti kokouksen.

Allekirjoitukset

_____
Joonas Heikkilä
puheenjohtaja

_____
Hanna Koskinen
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu ja todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Hattula 8.12.2025

_____
Johanna Tilus
pöytäkirjantarkastaja

_____
Lasse J Lilja
pöytäkirjantarkastaja

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Pöytäkirjan nähtävänä pito

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 9.12.2025-14.1.2026 seurakunnan verkkosivuilla.

Hattula 15.1.2026

Hanna Koskinen
pöytäkirjanpitäjä

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

VALITUSOSOITUS

Hattulan seurakunta, Kirkkovaltuusto 8.12.2025, 27 § - 34 §

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua

Pöytäkirjan pykälät: 27–29, 33–34

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot

- Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan valittamalla ei saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
- Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
  - 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
  - 150 000 € (rakennusurakat);
  - 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
  - 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
  - 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).
- Muun lainsäädännön mukaan päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

2 HANKINTAOIKAISU

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Hattulan seurakunta

Käynti- ja postiosoite: Parolantie 45, 13720 Parola

Sähköposti: hanna.koskinen@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

3 VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomaisen ja yhteystiedot:

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Käynti- ja postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuinten>.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: 30–32

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettamisestä, saantitodistuksen osoittamana ajankohtana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettamisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaaikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitettun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnsarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Posti- ja käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Puhelinvaihe: **029 56 43300**

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

4 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET SEKÄ VALITUKSEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

Hattulan seurakunta - Kirkkovaltuusto

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

5. Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoona euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.